

Cesty výplatních strojů a jejich osudy (a s nimi spojené i osudy výplatních otisků) patří jednu z nejzajímavějších kapitol studia sběratelského oboru výplatních otisků. Jako jeden z příkladů období 1926 - 1939, které bylo vynikajícím způsobem zmapováno jednak ve sběratelské praxi, zachovaných sbírek a poměrně dobré dokumentace v podobě interních materiálů, ale i článků, seznamů či katalogů. Co se nezachytilo ve 20. a 30. letech, či v nepublikovaném katalogu Mirko Marka v z 50. a 60. let, Všečekových seznamech, to naplno propuklo ve zpravodajské a publicistické lavině let 70. - 90. A poté i později na počátku 20. století zejména v souvislosti s další publikační a katalogovou lavinou na portálu KF 00-15 (2013-2018), kde pokračuje shromažďování údajů o digitálních otiscích na portálu modry.kf0015.cz. Po tomto období se pravidelně o výplatních strojích a otiscích píše na portálu www.historiapostalis-etc.cz.

Zajímavé cesty v poštovním provozu měly výplatní otisky **stroje Francotyp B3 s horním číslem počítadla**.

První dějství

Firma M. Weiss, Zeitungsbüro und Buchhandlung si pořídila tento stroj. Povolení bylo publikováno ve Věstníku MPT č. 12 z 10. 3. 1930. Otisk prvního dne dohlédací poštou BRATISLAVA 1 se objevil dne **24. 2. 1930 (viz ilustrace)**.

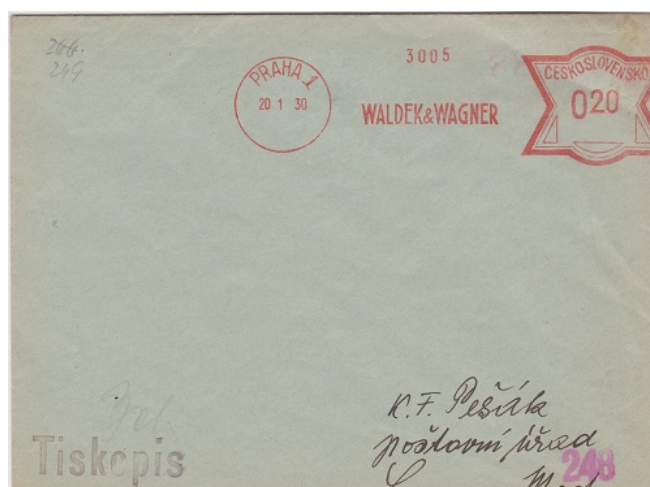
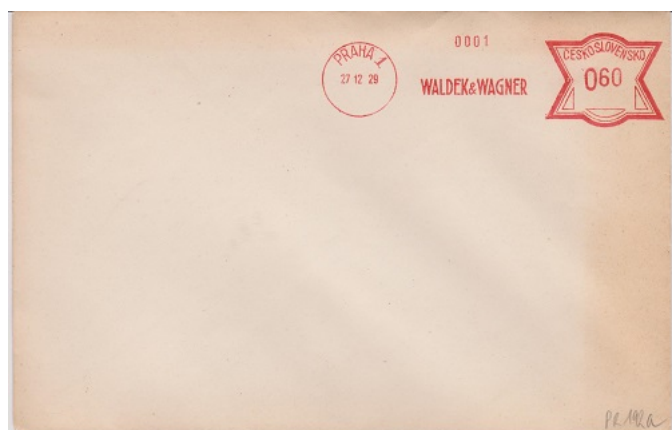
Dále existuje zamlženo. Albert Jonáš ve své Studii píše: ***Pro nedostatek agendy nepoužíval stroj a prodal tento zpět fmně Jarolímek. Stroj později převzala fma Waldek Wagner - Praha***". Otisk, který by byl poštou prošlý jsme doposud neviděl. Otisk prvního dne si zaslouží zcela jistě za těchto okolností označení R. Otisk měl oprávnění do 26. 4. 1930, kdy došlo k vrácení a prodeji tohoto stroje. Skutečně jepičí život v podobě dvou měsíců. Nastal zajímavý případ. Zobrazený otisk není esejí - otisk měl oprávnění, že nebyl použit jej esejí nedělá. Takových případů bylo jistě více, ale zatím je tento otisk ojedinělý. Bratislavské specifikum by pak mohlo dosáhnout na ocenění RR.

Druhé dějství.

Výplatní stroj si žil dalším svým životem a doprovázel jej tento osud:

Výplatní stroj B3h byl prodán firmě Waldek a Wagner v Praze (Praha II, Hybernská ulice). Předtím, než firma

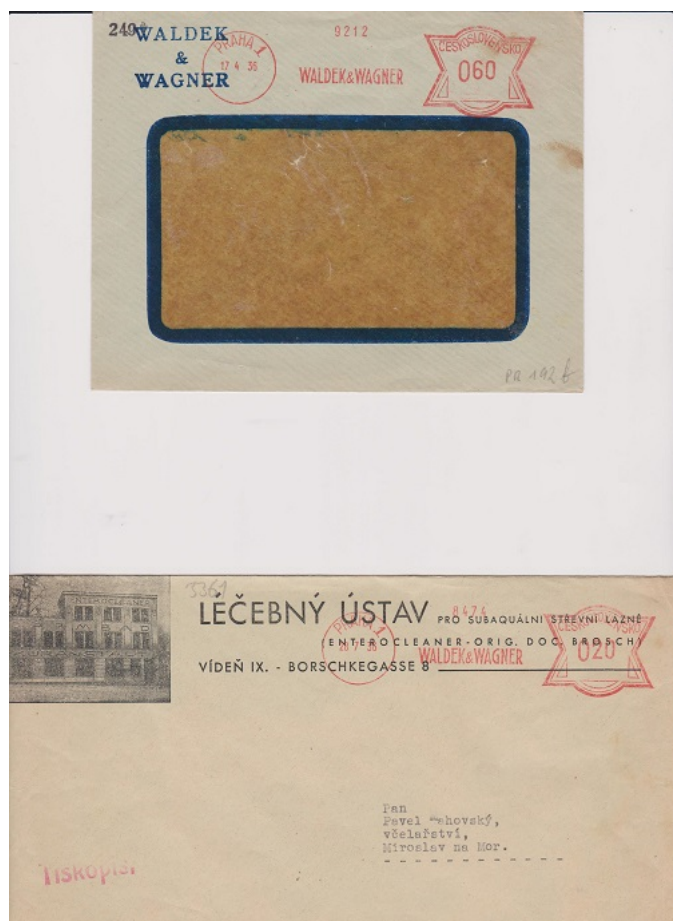
Waldek a Wagner Praha tento stroj použila, měla od B. Jarolímků podobný stroj B4 s horním číslem počítadla (údaj Alberta Jonáše - AJ). První den použití 27. 12. 1929. J PÍŠE: "**POD ČÍSLEM DVOUŘÁDKOVÝ NÁPIS: WALDEK WAGNER**". Zobrazuji tento otisk - dvouřádkový název firmy otisk neobsahuje. Omyl, přepis? Přiládám ještě celistvost poštou prošlou adresovanou na K. F. Pešáka, který si dle písma adresy (jeho signa a barvy obálek) vyžádal u této firmy otisk pro svou sbírku. Ani zde název není dvouřádkový, Navíc AJ neudává existenci "&".

Třetí dějství

Ted' vstupuje do hry druhý stroj firmy Waldek a Wagner, který vrátila firma M. Weiss z Bratislavy (viz dějství první). Waldek a Wagner zakoupili u B. Jarolímků tento stroj. Důvod neznámý. Jedná se též o Francotyp B4 s horním číslem počítadla - FR 8h - 3m. Dle AJ je jiný než první, i když otisky jsou identické. Údajně "**bylo přeneseno razítko (rozuměj denní razítko) a fmní štoček (rozuměj označení orpávněného uživatele. Známka (erozuměj výplatní razítko) ze stroje fy. M. Weiss). Jenom sofistikované přístroje by možná objevily rozdíly, lidské oko filatelistovo toho nedokáže i při velké úsilí.... Ve sbírce mám obálku s datem 12. 12. 1930**

neprošlou poštou - mohl to být otisk druhého stroje ? Anebo se jednalo o tisk z ochoty či z pilnosti? Pokud by to byl první otisk druhého stroje, pak to neodpovídá údajům ve Studii AJ.

Obě selistvosti prošly poštovním proovzem. DRuhá je zajímavá použití obálky od vídeňského uživatele. Výpomoc pro obchodního partnera? Obálka ze zásob firmy Waldek a Wagner? Poštovní řád toto zakazoval, nicméně se stalo. Doposud nevíme, jaké byly aktivity firmy W+W. Měly něco společného se zdravotnictvím. Tato zachovaná obálka a adresa Hybernská 8 by tomu nasvědčovaly. Jistě to ale není.